

NIJMEGEN

STADSKAART 04

Het bruist en bloeit onder de oppervlakte. Veel creativiteit blijft verscholen voor de Nijmegenaar. Met nieuwe verbindingen tussen top-down en bottom-up komt daar snel verandering in.

Deze kaart is onderdeel van een reeks stadskarten en één overzichtskaart die het verhaal laten zien van een stad door de ogen van Floor Ziegler en de mensen die de stad 'maken'.

Met het beschikbaar stellen van de sleutel is intern in de gemeente het proces versneld. Ze hadden direct contact met iemand bij de afdeling vastgoed.

LEESRICHTING KAART

OBSERVATIES / REFLECTIES

UITDAGINGEN

QUOTES

TIPS

VERBINDINGEN LEGGEN / KLOOF DICTEN

Breng een sterkere samenwerking tot stand tussen de gemeente en de kwartiermakers.

'Wethouders werden nieuwsgierig en nodigden me uit voor een gesprek. Aanvankelijk reageerden ze kritisch door de stadmakers als 'nieuwe elite' te zien. Toch ben ik nu uitgenodigd voor een tweede gesprek, wat aangeeft dat ze toch benieuwd zijn geworden naar mijn aanpak.'

'Het slakkenhuis in de Honigfabriek is een metafoor voor de nog te voorzichtige benadering van de kwartiermakers. Er hangt nog een naar binnen gekeerde sfeer: "Sorry dat ik besta..."

'In het slakkenhuis hebben we een concreet en constructief stappenplan gemaakt voor een platform en meer zichtbaarheid van Nijmeegse stadmakers.'

'We komen wat verward uit het tweede gesprek met de wethouders en lieten ook hen in verwarring achter. Het is duidelijk dat bestuurders nog zoeken hoeveel ze kunnen loslaten. Kunnen ze het sociaal beleid overlaten aan het maatschappelijk initiatief?'

Stadmaker Jeroen Bomers van het Fabriekaat, gehuisvest in de Honigfabriek: "Het initiatief is mogelijk dankzij bijzondere vergunningen die door de gemeente zijn afgegeven."

ZICHTBAARHEID KWARTIERMAKERS VERGROTEN

De kwartiermakers zouden hun zichtbaarheid kunnen vergroten, zodat de ambtenaren en wethouders hun vizier op kwartiermakers gaan afstemmen. Op deze manier wordt de kloof gedicht.

'Onder de stadmakers zit nog veel oud zeer. Ze leverden ideeën aan voor de Waalkade maar ambtenaren durfden het niet aan. Nu is alles 'top-down' ingekocht.'

'Ik heb de stadmakers uitgenodigd in het Besiendershuis op mijn bank om te praten over uitdagingen in het samenwerkingsproces.'

HONIG

DE GEMEENTE ZOU DE CREATIEVEN UIT EIGEN STAD MEER MOETEN BENUTTEN

'Er is nog wel een kloof tussen kwartiermakers en de gemeente en kwartiermakers onderling. Kwartiermakers zouden veel meer samen kunnen werken om zo ook een stevigere positie te hebben ten opzichte van de gemeente.'

BENUTTEN VAN LEEGSTAND AAN DE WAAKADE

De gemeente toont te weinig vertrouwen in creatieven, terwijl de Waalkade daarmee zoveel leuker en goedkoper kan.

'Twee ambtenaren met lef, Annemarie Nannen en Marian Hooijman, hebben ons vanuit vertrouwen eerst voor één avond de sleutel van de leegstaande boerderij in Lindenholt gegeven, waar we een ontmoetingsbijkomst hebben georganiseerd.'

'Janneke en Jorine hebben de boerderij nu in beheer gekregen omdat ze goede ondernemers uit Nijmegen mee hebben gekregen. Ook de betrokkenheid van Agenda Stad heeft de boel versneld, en de ambtenaar heeft lef getoond om de sleutel te geven, zo kwam er veel vaart achter.'

'Ik nodig samen met Angela de creatieven uit op mijn bed in Hotel Credible. Ze voelden zich direct uitgedaagd om concreter samen te werken.'

'Kwartiermaker Angela Verkuijlen heeft een 3-jarige subsidie gekregen van de gemeente voor het nachtbuurgemeenschap. Als nachtbuurgemeester houdt zij zich bezig met verbinden en promoten van Nijmegen als bruisende stad.'

'De eerste bijeenkomst van Janneke en Jorine in De Broedrij trok meteen tientallen nieuwsgierige buurtbewoners. Mooi voorbeeld van een geslaagde verbinding tussen kwartiermakers en een wijk als deze, zodat er een project op kan worden gezet voor de hele samenleving.'

'Twee vrolijke hoofdjes, Luna en Esperanza, over de vraag of ze een naam kunnen verzinnen voor de straat waar zij wonen (in plaats van een nummer zoals alle straten hebben in Lindenholt), moeten zij heel lang nadenken. "Geen idee. Er wonen wel aardige kinderen in onze straat, dus de 'Aardige Mensen Straat', misschien?'

'In het buurthuis zit vijf dagen per week een ambtenaar. Toen ik binnenkwam werd ik enthousiast ontvangen met een kop thee. Er bleken die dag nog maar drie bejaarden langs te zijn geweest om te biljarten. Om de hoek trof ik een oude school aan waar bewoners zelf een wijkonderneming waren gestart met meer dan 100 vrijwilligers. Het bruisde daar van de activiteiten en aanloop!'

'De Mariënburghkapel hebben kwartiermakers in gebruik gekregen, waar ze eens per week samenkomen. Dit is waardevol want hiermee is het gelukt om een plek te krijgen, mooi resultaat! Binnenkort wordt er een grote bijeenkomst georganiseerd voor de ontmoeting tussen ambtenaren en kwartiermakers.'

'Dit is een aanzet tot verbinding tussen gemeente en kwartiermakers!'

'Vanuit Amsterdam-Noord coach ik de kwartiermakers-familie via Whatsapp!'

'Ik loop naar de grote groep hangjongeren en spreek ze aan. "Waar bent u van? U bent vast een infiltrant. Kijk daar rijdt al een politiewagen." Ze stuiven uit elkaar. Dan, na veel gelach, flauwe, grove grappen, komt er voorzichtig een wens: "Wij willen een eigen hangplek, een JOB, weet u wat dat is mevrouw? En ons jongerencentrum Sprak moet ook langer en in het weekend open. Want het is hier saai, er is niks te beleven voor ons in Lindenholt."

'Drie meiden in loempiakraampje: "Het is hier zo heerlijk rustig in Lindenholt." Wel hebben ze last van de grote groep hangjongeren die elke dag voor hun kraam hangt. Hun hangplek is afgebroken door de gemeente. "Nu maken zij hier op het plein heel veel lawaai en overlast en dat is zielig, vooral voor de bejaarden die hierboven in de flat wonen. Er moet weer een plek komen voor de jongeren want wij worden allemaal stapelgek van ze."

'Wijkatelier Lindenholt is een voormalige school die nu weer enorm bruisd met honderd vrijwilligers, dat wordt getrokken door Jan ten Dam en Gerard van Bruggen.'

TIP: 'BETREK ACTIEF VERSCHILLENDE GROEPEN IN DE GEMEENSCHAP EN BENUT BESTAANDE SOCIALE NETWERKEN.'

TIP: 'KRUIP UIT JE SCHULP. TOON LEF EN INITIATIEF. PRATEN ALLEEN HELPT JE NIET VERDER.'

TIP: 'BESTEED OPDRACHTEN UIT AAN CREATIEVEN UIT EIGEN STAD.'

TIP: 'MINDER BESCHIEDENHEID EN TOON PROFESSIONALITEIT AAN DE GEMEENTE. NIET BEGINNEN MET JE HAND OPHOUDEN. OVERTUIG VANUIT ENTHOUSIASME EN MAAK HET DAARNA ZAKELIJK.'

Bewoners die zelf initiatief nemen bereiken meer mensen dan de gemeente.

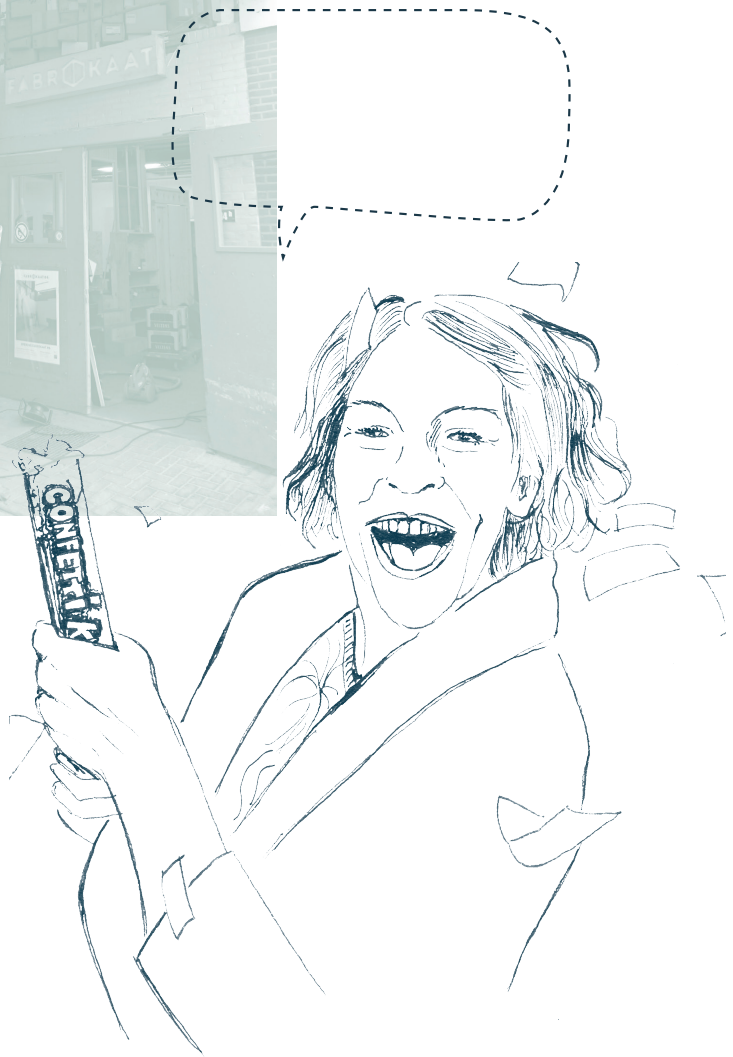

MARTIN - PAUL NEYS

- Architectuurcentrum Nijmegen

Floor, wil je eens bij ons in Nijmegen komen wandelen? Het was de ontwapenende en op het oog eenvoudige aanpak van de Noorderpark die ons op het idee bracht om deze vraag te stellen. Eind 2014 sloeg het Architectuurcentrum Nijmegen een nieuwe weg in: meer de stad in en gericht op het bij elkaar brengen van partijen. Ontwerpers en bewoners, aannemers en woningbouwcorporaties. Tijdens een bezoek aan het Noorderpark waren wij onder de indruk van wat de Trust ontketende in de wijk. Wat zou de aanpak van de Noorderpark goed aansluiten bij onze nieuwe weg!

En dus wandelde Floor enkele weken later door Lindenholt: een typische bloemkoolwijk waar veel Nijmegenaren van alles vinden, zonder er zelf ooit te komen. Een wijk waar de bewoners zelf trots op zijn, weten wat ze willen en hun schouders onder zetten. Weer enkele avonden later zaten we hutje mutje op een bed in Hotel Credible, met jonge creatievelingen en met de kersverse Nachtburgemeester. Waar dat alles toe leidde? Tot de overtuiging dat je veel voor de stad kunt betekenen als je met een ontwapenende dosis flair de wereld in trekt, als je met open ogen mensen verbindt en als je vol enthousiasme begint met kleine dingen doen.

ANGELA VERKUIJLEN

- kwartiermaker, nachtburgemeester Nijmegen

Als Nachtburgemeester heb ik de missie om onze stad nóg mooier en leefbaarder te maken. Ik stimuleer en promoot nachtelijke en culturele initiatieven en zet Nijmegen landelijk op de kaart als bruisende stad. Nijmeegse inwoners, ondernemingen en bezoekers verbind ik door niet-alledaagse ontmoetingen en activiteiten te organiseren. Ik wil mensen verrassen en prikkelen om verder te kijken dan dat ze gewend zijn en zo ook hun stad op een andere manier te zien.

Het afgelopen jaar heb ik met veel mensen gepraat. Wat ik hoor en ervaar is dat er veel actieve bewoners en ondernemingen met fantastische initiatieven zijn in Nijmegen. Maar ook dat er nog behoorlijk wat afstand bestaat tussen deze stadmakers, onze beleidsmakers en het bedrijfsleven. Met de Stadsambassade willen we deze partijen bij elkaar brengen tijdens 'Het Pakt #1', een avond waarop stadmakers hun projecten presenteren en waarop we het gesprek aangaan over hoe we elkaar kunnen bijstaan en versterken. De initiatieven in de stad mogen wat mij betreft meer zichtbaar worden, de gemeente mag meer gebruik maken van en vertrouwen hebben in de creatieve partijen uit de stad en het bedrijfsleven mag meer uitgedaagd worden tot betrokkenheid bij het stadmaken van Nijmegen!

JANNEKE WIJDELVELD EN JORINE DE BRUIN

- kwartiermakers, initiatiefnemers de Broederij

In november 2015 kregen wij de sleutel van het pand, dat spoedig De Broederij gedoopt zou worden. Het klussen kon beginnen. Een paar maanden eerder was er een bijeenkomst in hetzelfde pand voor bewoners van Lindenholt. Deze werd goed bezocht, men was nieuwsgierig! Nu we de sleutel hadden, organiseerden we weer zo'n avond, alleen kwamen sommige bewoners op hogere poten binnen. Ze stonden argwanend tegenover de plannen en waren kritisch over wat er in de media had gestaan over hun wijk. Gelukkig was het tij aan het eind van de avond gekeerd. De stemming was positief en er werden nieuwe verbindingen gelegd en plannen gesmeed.

De klusperiode is afgerond, we hebben het stof van onze kleren geslagen en zijn volop bezig met mensen ontmoeten. De Broederij is steeds meer de creatieve broedplaats en ontmoetingsplek die we voor ogen hadden. Een plek voor iedereen, en speciaal voor kinderen en jongeren; waar bewoners kunnen broeden op buurtinitiatieven en samen met andere bewoners kunnen zorgen dat deze initiatieven en ideeën werkelijkheid worden. Mensen kunnen elkaar in De Broederij ontmoeten en inspireren, in het najaar bijvoorbeeld met een kopje koffie op het terras in de bloeiende tuin, ontworpen door kinderen uit de buurt.

PROCESSTAPPEN NIJMEGEN

door Floor Ziegler en Vincent Kompier

Martin-Paul Neys nodigt me uit langs te komen in Nijmegen, nadat hij met een groep vastgoedmensen uit publieke en private zijde langs was geweest in de Noorderparkkamer in Amsterdam-Noord om een presentatie bij te wonen. Zijn vraag was prangend; het bestaande architectuurcentrum had een nieuwe impuls nodig. Martin-Paul was geïnspireerd door mijn wandeling door Friesland, zou zo'n bottom-up aanpak ook kunnen werken in bloemkoolwijk Lindenholt aan de rand van de stad?

Wandelend door Nijmegen ontmoet ik in een tweedehands winkeltje een meisje dat me een blik gunt achter het verhaal van creatieven in Nijmegen. Dat is geen standaard en zeker geen makkelijk verhaal. Creatieven willen hier het liefst zo weinig mogelijk, of liever helemaal niet met de gemeente te maken hebben. Deze 'Berlijnse' houding herken ik: we doen het zelf wel, láát ons nou! Ze tipt me Hotel Credible te bezoeken; the place to be voor creatief Nijmegen. Dat hotel doet me qua uiterlijk denken aan het Michelbergerhotel in Berlijn, waar de creativiteit in vorm en programmering net als hier in Nijmegen vanaf spat. Ik organiseer er samen met Angela een bedsessie. Creatieven uit Nijmegen proppen de hotelkamer met zichzelf vol, nieuwsgierig naar wat ik, maar ook naar wat ze elkaar te vertellen hebben. Ik wil ze graag aan Lindenholt koppelen. In bed hoor en herken ik de houding die ik in veel plaatsen hoor en die kwartiermakers soms nadelig kenmerken: jezelf klein maken, te veel bescheidenheid, de onvindbaarheid, het gebrek aan samenwerking. Terwijl ik bijna uit bed tuimel als ik hoor wat er allemaal gedaan wordt. Zoveel te zien, zoveel te doen, zoveel energie. Het verkeerde verwachtingspatroon tussen gemeente en kwartiermakers is iets dat hier dwarszit. Dat kan, en moet beter. De bedsessie komt in de krant en daarmee hebben we meteen de aandacht die nodig is.

Samenwerking kan ook de potentiële kracht die er in Lindenholt schuilt versterken. Tijdens mijn wandeling door deze wijk was het stil. Zéér stil. Zelfs de postbode die hier al jarenlang zijn ronde liep wist weinig over de wijk te vertellen. Later zou ik nog vele mensen ontmoeten die juist heel actief en gelukkig zijn. Al wandelend denk ik meteen aan Janneke en Jorine, die ik bij de bedsessie heb ontmoet en die iets willen in Lindenholt, het liefst met kinderen. Ik koppel ze aan een bewoonster uit Lindenholt die iets van plan is, maar op bezwaren stuit, met een oude, leegstaande boerderij van de gemeente. En voor ik het door heb is De Broederij geboren; een broedplaats voor kinderen waar ouders ook mee mogen doen. De enorme betrokkenheid en de vele ideeën die opdagen zijn hartverwarmend.

Bij een ontbijt in broedplaats Honigfabriek met kwartiermakers passeren grieven uit het verleden weer de revue. Die kunnen nu gepareerd worden, want de geboorte van De Broederij laat zien dat het in Nijmegen wel kan. Zelf ben ik onder de indruk hoe Nijmegen zo'n Honigfabriek snel voor elkaar heeft gekregen. Heel bijzonder om te horen dat handhavers uit Amsterdam naar deze broedplaats komen om te horen en te leren van hoe hier anders met regels wordt omgegaan. Regels niet als doel, maar als middel om creativiteit tot volle bloei te laten komen.

Nu is het belangrijk om dat wat in Nijmegen op de rails gezet is, rijdende te houden. Angela werkt verder aan het opzetten van een platform voor kwartiermakers, het vorm geven van samenwerking en het opbouwen van een netwerk. Een bijeenkomst voor raadsleden om het belang te laten zien is in de maak. De gelofte omtrent de waarde van creativiteit als: 'je stopt er één euro in en er komt duizend euro uit' begint steeds breder geloofd te worden. Waar bedsessies al niet toe kunnen leiden....

redactie:
Simon van Dommelen,
Floor Ziegler

teksten:
Simon van Dommelen,
Floor Ziegler, Vincent
Kompier e.a.

ontwerp:
Anne van Strien &
Renee Scheepers